

פרשת אמור – שני

(טו) וידבר יהוה אל־משה

טו ומליל יי, עם משה למימר.

לֵאמֹר:

(י) דבר אל־אֶהרֹן לֵאמֹר איש מִזֵּרעֲךָ לְדֹרֹתָם אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב לֶחֶם אֱלֹהֵיו:

כט"ו ◀ לֶחֶם אֱלֹהֵיו: מֵאֵכֶל אֱלֹהֵיו;

כפ' סעודה קרויה "לֶחֶם", כְּמוֹ (דניאל, ה, א): "עֲבַד לֶחֶם רַב":

(יח) כִּי כָל־אִישׁ אֲשֶׁר־בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב אִישׁ עֹזֵר אוֹ פֹסֵחַ אוֹ חֹרֵם אוֹ שְׂרֹעַ:

כט"ו ◀ כִּי כָל־אִישׁ אֲשֶׁר־בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב: אינו דין שִׁיקְרַב.

כמו (מלאכי, א, ח): "הִקְרַבְהוּ נָא לִפְתָּחַךָ". חֹרֵם: שְׁחִטָּמוּ שְׂקִיעַ בֵּין שְׁתֵּי הַעֵינַיִם, שִׁכְחָל שְׁתֵּי עֵינָיו כְּאַחַת. אוֹ שְׂרֹעַ: שְׂאָחַד מֵאֲבִירָו גָּדוֹל מִחֲבֵרוֹ: עֵינָו אַחַת גְּדוֹלָה וְעֵינָו אַחַת קטנה, או שוקו אַחַת אֶרְפָּה מִחֲבֵרָתָה:

(יט) אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶה בּוֹ

שֹׁבֵר רֶגֶל אוֹ שֹׁבֵר יָד:

יט אוֹ גִבֵּר, דִּיהִי בִיה תָּבֵר וְגִלְאֵי, אוֹ, תָּבֵר יָדָא.

(כ) אוֹרֻגֵּן אוֹדֵק אוֹ תַבְלָל בְּעֵינָו אוֹ נָרַב אוֹ יִלְפֶּת אוֹ מְרוֹחַ אֲשֶׁר:

כט"ו ◀ אוֹרֻגֵּן: שוריצלוי"ש בלע"ז שְׂגָבִינִי עֵינָיו שְׁעָרָן אֶרֶץ וְשׁוֹכֵב. אוֹדֵק: שֵׁשׁ לוֹ בְּעֵינָיו דֵּק שְׁקוּרִין טִיל"א, כְּמוֹ (ישעיה, מ): "הַנּוֹטָה כְּדֵק". אוֹ תַבְלָל: דָּבָר הַמְכַבֵּל אֶת הָעֵינַי, כְּגוֹן: חוּט לְבָן הַנִּמְשָׁךְ מִן הַלָּבָן וּפּוֹסֵק בְּסִירָא, שֶׁהוּא עֵגֶל הַמִּקְיָף אֶת הַשְּׁחֹר, שְׁקוּרָאִים פְּרוּגִיל"א, וְהַחוּט הַזֶּה פּוֹסֵק אֶת הָעֵגֶל וְנִכְנָס בַּשְּׁחֹר. וְתַרְגּוּם: "תַּבְּלֹל", "חֲלִיז", לְשׁוֹן חֲלָזוֹן, שֶׁהוּא דוּמָה לְתוֹלַעַת אוֹ הַחוּט; וְכֵן כְּנוּהוּ חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל בְּמוֹמֵי הַכֹּהֵן: 'חֲלָזוֹן', 'נִחַשׁ/עֵנֵב'. גִּרְב וילפֶּת: מִיָּנִי שְׁחִין הֵם: גִּרְב, זוֹ הַחֶרֶס, שְׁחִין הֵיכֵשׁ מִבְּפָנִים וּמִבְּחוּץ.

גִּרְב וילפֶּת: מִיָּנִי שְׁחִין הֵם: יִלְפֶּת: הִיא חֲזוּית הַמְצָרִית. לָמָּה נִקְרָאת "יִלְפֶּת"? שְׁמִלְפֶּפֶת וְהוֹלֶכֶת עַד יוֹם הַמִּיתָה, וְהוּא לֶחַ מִבְּחוּץ וַיֵּכֶשׁ מִבְּפָנִים; וּבְמָקוֹם אַחֵר קוּרָא לְגִרְב "שְׁחִין", הֵלַח מִבְּחוּץ וַיֵּכֶשׁ מִבְּפָנִים, שְׁנָאֵמֵר (דברים, כח): "וּבִגְרֵב וּבְחֶרֶס" – כְּשֶׁשָּׂמוּךְ גִּרְב אֲצֵל חֶרֶס, קוּרָא לִילְפֶּת "גִּרְב", וּכְשֶׁהוּא סָמוּךְ אֲצֵל יִלְפֶּת, קוּרָא לַחֶרֶס "גִּרְב"; כִּךְ מִפְּשֵׁ בִכְבוֹרוֹת. מְרוֹחַ אֲשֶׁף: לְפִי הַתַּרְגּוּם: "מְרִיס פְּחָדִין", שְׁפָחָדוֹ מְרַסֵּסִין שְׂבִיעִים שְׁלוֹ כְּתוּתִין. "פְּחָדִין" כְּמוֹ (איוב, כ): "גִּידֵי פְחָדוֹ וְשָׂרְגּוֹ":

(כא) כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־בּוֹ מוֹם מִזֵּרַע אֶהְרֹן הַכֹּהֵן לֹא יִגַּשׁ לְהִקְרִיב אֶת־אֲשֵׁי יְהוָה מוֹם בּוֹ אֵת לֶחֶם אֱלֹהֵיו לֹא יִגַּשׁ לְהִקְרִיב:

כט"ו ◀ כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־בּוֹ מוֹם: (ת"כ) לַרְבוֹת שְׂאֵר מוֹמִין: מוֹם בּוֹ: בַּעֲדֵי מוֹמוֹ בּוֹ – פָּסוּל; הָא אִם עֵבֶר מוֹמוֹ – כְּשֵׁר. לֶחֶם אֱלֹהֵי, כָּל מֵאֵכֶל קְרוִי "לֶחֶם": לֶחֶם אֱלֹהֵיו: : כָּל מֵאֵכֶל קְרוִי "לֶחֶם":

(כב) לֶחֶם אֱלֹהֵיו מִקְדָּשִׁי הַקְּדָשִׁים וּמִן־הַקְּדָשִׁים יֵאָכֵל:

כט"ו ◀ מִקְדָּשִׁי הַקְּדָשִׁים: אֵלּוֹ קְדָשֵׁי הַקְּדָשִׁים. וּמִן הַקְּדָשִׁים יֵאָכֵל: אֵלּוֹ קְדָשִׁים קָלִים. וְאִם נֶאֱמָרוּ קְדָשֵׁי הַקְּדָשִׁים לָמָּה נֶאֱמָרוּ קְדָשִׁים קָלִים? (ת"כ, זבחים ק) אִם לֹא נֶאֱמַר, הִיִּיתִי אוֹמֵר: בְּקְדָשֵׁי הַקְּדָשִׁים יֵאָכֵל בַּעַל מוֹם, שְׂמִצִּינוּ שֶׁהִתְרוּ לָזֶר, שְׂאָכֵל מִשֶּׁה בָּשִׂר הַמְּלוּאִים, אָכֵל בַּחֲזֵה וְשׁוֹק שֶׁל קְדָשִׁים קָלִים לֹא יֵאָכֵל, שְׁלֹא מִצִּינוּ זֶר חוֹלֵק בָּהֶן, לָכֵךְ נֶאֱמָרוּ קְדָשִׁים קָלִים. כִּךְ מִפְּרֵשׁ בַּזְּבָחִים:

(כג) אַךְ אֶל־הַפְּרֻכָּת לֹא יִבֹּא וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִגַּשׁ כִּי־מוֹם בּוֹ וְלֹא יִחַלֵּל אֶת־מִקְדָּשִׁי כִּי אֲנִי יְהוָה מִקְדָּשָׁם:

כט"ו ◀ אַךְ אֶל־הַפְּרֻכָּת: לַחֲזוֹת שְׁבַע הַזֹּאוֹת שֶׁעַל הַפְּרֻכָּת. וְאֵל הַמִּזְבֵּחַ: הַחִיצוֹן; וְשִׁנְיָהּ הַצָּרִכּוֹ לְהַכְתֵּב, וּמִפְּרֵשׁ בַּתוֹרַת כְּהֻנִּים. וְלֹא יִחַלֵּל אֶת־מִקְדָּשִׁי: שְׂאֵם עֹבֵד, עֲבוּדָתוֹ מִחֲלָלֶת לַהֲפֹסֵל:

(כד) וידבר משה אל־אֶהרֹן וְאֶל־בָּנָיו וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

כט"ו ◀ וידבר משה: הַמְצָנָה הַזֹּאת, אֶל־אֶהְרֹן וְגו' וְאֶל־כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: לַהֲזַהִיר בִּית־דִּין עַל הַכְּהֻנִּים (ת"ח):

(ס) כב וידבר יהוה אל־משה

א ומליל יי, עם משה למימר.

לֵאמֹר:

(ב) דִּבֶּר אֶל־אֶהְרֹן וְאֶל־בָּנָיו וַיֹּנִזּוּ מִקְדָּשִׁי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִחַלְלוּ אֶת־שֵׁם קְדָשִׁי אֲשֶׁר הֵם מִקְדָּשִׁים לִי אֲנִי יְהוָה:

כט"ו ◀ וַיֹּנִזּוּ: אֵין 'נִזְיָרָה' אֵלָּא פְרִישָׁה; וְכֵן הוּא אוֹמֵר (יחזקאל יד, ז): "וַיִּנְזֹר מֵאֲחֵרֵי"; (ישעיה א, ד): "נִזְרוּ אַחֲרוֹר", יִפְרְשׁוּ מִן הַקְּדָשִׁים בִּימֵי טְמְאָתָן. דָּבָר אַחֵר: וַיִּנְזְרוּ מִקְדָּשִׁי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵם מִקְדָּשִׁים לִי, וְלֹא יִחַלְלוּ אֶת־שֵׁם קְדָשִׁי, סָרֵס הַמִּקְדָּא וְדָרְשָׁה. אֲשֶׁר הֵם מִקְדָּשִׁים לִי: לַרְבוֹת קְדָשִׁי כְּהֻנִּים עֲצָמָן:

(ג) אֹמַר אֱלֹהִים לְדֹרֹתֵיכֶם כָּל־אִישׁ | אֲשֶׁר־יִקְרַב מִכָּל־יֹרְעֵיכֶם אֶל־הַקְּדָשִׁים אֲשֶׁר יִקְדִּישׁוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לַיהוָה וּטְמֵאתוּ עָלָיו וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִלִּפְנֵי אֲנִי יְהוָה:

כט"ו ◀ כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־יִקְרַב: אֵין 'קְרִיבָה' זוֹ אֵלָּא אֲכִילָה. וְכֵן מִצִּינוּ שְׁנֵאֲמָרָה אֲזַהֲרַת אֲכִילַת קְדָשִׁים בְּטִמְאָה בְּלִשׁוֹן 'הַגִּיעָה': "בְּכָל קֹדֶשׁ לֹא־תִגַּע" (ויקרא יב, ד) – אֲזַהֲרָה לֹאֲכֹל; וּלְמַדוּהָ רַבּוֹתֵינוּ מִגְּזָרָה שְׁוֶה וְאִי אֲפֹשֶׁר לוֹמַר שְׁחִיב עַל הַגִּיעָה, שֶׁהִי נֶאֱמַר כֶּרֶת עַל הָאֲכִילָה בִּ"צוֹ אֶת אֶהְרֹן", שְׁמִי כְּרֻתוֹת זוֹ אֲצֵל זוֹ, וְאִם עַל הַגִּיעָה חֵיב, לֹא הַצָּרִךְ לַחֲבֹב עַל הָאֲכִילָה; וְכֵן נִדְרַשׁ בַּתוֹרַת כְּהֻנִּים: וְכִי יֵשׁ נוֹגַע חֵיב? אִם־כֵּן, מָה תִּלְמוֹד לוֹמַר "יִקְרַב"? מִשִּׁיכָשֵׁר לְהִקְרַב, שְׂאֵין חֵיבִין עָלָיו מִשּׁוֹם טְמֵאָה אֵלָּא אִם כֵּן קָרְבוֹ מִתִּירוֹ וְאִם תֹּאמַר שְׁלֹשׁ כְּרֻתוֹת בְּטִמְאַת כְּהֻנִּים לָמָּה? כְּכָר נִדְרָשׁוּ בְּמִסְכָּת 'שְׁבוּעוֹת' אַחַת לְכָלֹל וְאַחַת לְפָרֵט וְכו'. וּטְמֵאתוּ עָלָיו: וּטְמֵאת הָאָדָם עָלָיו. יָכוֹל, בְּכִשֵּׁר הַכְּתוּב מְדַבֵּר, וְטְמֵאתוּ שֶׁל בָּשָׂר עָלָיו, וּבִטְהוֹר שְׂאָכֵל אֶת הַטְּמֵא הַכְּתוּב מְדַבֵּר עַל כְּרִיךְ מִמִּשְׁמַעוֹ אִתָּה לְמַד בְּמֵי שְׂטֵמָתוֹ פּוֹרֶחַת מִמֶּנּוּ בַּהַכְּתוּב מְדַבֵּר. וְהוּוּ הָאָדָם שִׁישׁ לוֹ טְהָרָה בְּטִבְיָלָה. וְנִכְרַתָּה וְגו': יָכוֹל, מִצַּד זֶה לְצַד זֶה, יִכְרַת מִמָּקוֹמוֹ וְיִתְיַשֵּׁב בְּמָקוֹם אַחֵר? תִּלְמוֹד לוֹמַר: "אֲנִי ה'" – בְּכָל מָקוֹם אֲנִי:

(ד) אִישׁ אִישׁ מִזֵּרַע אֶהְרֹן וְהוּא צְרוּעַ אוֹ זָב בַּקְּדָשִׁים לֹא יֵאָכֵל עַד אֲשֶׁר יִטְהַר וְהִנָּגַע בְּכָל־טְמֵא־נֶפֶשׁ אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־תִּצָּא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַּת־זֵרַע:

כט"ו ◀ בְּכָל־טְמֵא־נֶפֶשׁ: בְּמֵי שְׁנֵטְמָא בְּמַת:

(ה) אוֹ־אִישׁ אֲשֶׁר יִגַּע בְּכָל־שְׂרִץ אֲשֶׁר יִטְמֵא־לוֹ אוֹ בְּאֶדָם אֲשֶׁר יִטְמֵא־לוֹ לְכָל טְמֵאתוֹ:

כט"ו ◀ בְּכָל־שְׂרִץ אֲשֶׁר יִטְמֵא לוֹ: בְּשַׁעוֹר הָרְאוּי לְטֵמֵא, בְּכַעֲדָשָׁה (ת"ח). אוֹ בְּאֶדָם: בְּמַת. אֲשֶׁר יִטְמֵא־לוֹ: כְּשַׁעוֹרוֹ לְטֵמֵא, וְהוּוּ כְּזוּיַת. לְכָל טְמֵאתוֹ: לַרְבוֹת נוֹגַע בְּזָב וְזָכָה, נִגְדָּה וַיִּוֹלְדַת:

(ו) נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגַּע־בּוֹ וּטְמֵאָה עַד־הָעֶרֶב וְלֹא יֵאָכֵל מִן־הַקְּדָשִׁים כִּי אִם־רָחֵץ בָּשָׂרוֹ בַּמַּיִם:

כט"ו ◀ נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגַּע־בּוֹ: בְּאַחַד מִן הַטְּמֵאִים הַלָּלוּ:

(ז) וּבֹא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהַר וְאָחֵר יֵאָכֵל מִן־הַקְּדָשִׁים כִּי לַחֲמוֹ הוּא:

כט"ו ◀ וְאָחֵר יֵאָכֵל מִן־הַקְּדָשִׁים: נִדְרַשׁ בִּיבְכּוּמוֹת, בַּתְרוּמָה, שְׂמִתָּר לְאֲכִלָּה בְּהָעֶרֶב הַשְּׁמֶשׁ. מִן הַקְּדָשִׁים: וְלֹא כָּל הַקְּדָשִׁים:

(ח) נִבְלָה וּטְרֵפָה לֹא יֵאָכֵל לְטְמֵאֹהֶֽבָה אֲנִי יְהוָה:

כט"ו ◀ נִבְלָה וּטְרֵפָה לֹא יֵאָכֵל לְטְמֵאֹהֶֽבָה: לַעֲנִין הַטְּמֵאָה הַזֹּהִיר כָּאֵן, שְׂאֵם אָכֵל נִבְלַת עוֹף טְהוֹר, שְׂאֵין לָהּ טְמֵאת מִגַּע וּמִשָּׂא, אֵלָּא טְמֵאת אֲכִילָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה, אֲסוּר לֵאָכֵל בַּקְּדָשִׁים. וְצָרִיךְ לוֹמַר "וּטְרֵפָה", מִי שִׁישׁ בְּמִינוֹ טְרֵפָה, וְצָא נִבְלַת עוֹף טְמֵא, שְׂאֵין בְּמִינוֹ טְרֵפָה:

(ט) וְשָׂמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרְתִּי וְלֹא־יִשָּׂאוּ עָלָיו חֲטָא וּמָתוּ בּוֹ כִּי יִחַלְּהוּ אֲנִי יְהוָה מִקְדָּשָׁם:

כט"ו ◀ וְשָׂמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרְתִּי: מִלְּאָכֵל תְּרוּמָה בְּטִמְאַת הַגּוֹף. וּמָתוּ בּוֹ: לְמַדְנּוּ, שֶׁהִיא מִיתָה בִּידֵי שָׂמִים:

(י) וּכְלִזָּר לֹא־יֵאָכֵל קֹדֶשׁ תּוֹשֵׁב בָּהֶן וְשֹׁכֵר לֹא־יֵאָכֵל קֹדֶשׁ:

כט"ו ◀ לֹא־יֵאָכֵל קֹדֶשׁ: (סנהדרין, פג): בַּתְרוּמָה הַכְּתוּב מְדַבֵּר, שְׁכָּל הָעֵנִין דָּבָר בָּהּ. תּוֹשֵׁב כָּהֵן וְשֹׁכֵר: תּוֹשְׁבוֹ שֶׁל כָּהֵן וְשֹׁכֵר,ו, לְפִיכֵךְ "תּוֹשֵׁב" זֶה נִקְוֵד פִּתָּח, לְפִי שֶׁהוּא דְּבוּק. וְאִזְיָהוּ "תּוֹשֵׁב"? זֶה נִרְצַע, שֶׁהוּא קְנוִי לוֹ עַד הַיּוֹכֵל. וְאִזְיָהוּ "שֹׁכֵר"? זֶה קְנוִי קִנְיָן שְׁנַיִם, שְׂיֻצָא בְּשֵׁשׁ כָּא הַכְּתוּב וּלְמַדְךָ כָּאן, שְׂאֵין גּוֹפוֹ קְנוִי לְאֻדּוּנָיו לֵאָכֵל בַּתְרוּמָתוֹ:

(יא) וְכֵהֵן כִּי־יִקְנֶה נֶפֶשׁ קִנְיָן בְּסָפּוֹ הוּא יֵאָכֵל בּוֹ וַיִּלִּיד בֵּיתוֹ הֵם יֵאָכְלוּ בְּלַחֲמוֹ:

כט"ו ◀ וְכֵהֵן כִּי־יִקְנֶה נֶפֶשׁ: עֲבָד כְּנַעֲנִי שְׁקֻנִּי לְגוֹפוֹ. וַיִּלִּיד בֵּיתוֹ: אֵלּוֹ בְּנֵי הַשְּׁפָחוֹת. וְאִשְׁתׁ כָּהֵן אוֹכֶלֶת בַּתְרוּמָה מִן הַמִּקְרָא הַזֶּה, שְׂאֵף הִיא קִנְיָן בְּסָפּוֹ. וְעוֹד לְמַד מִמָּקְרָא אַחֵר: "כָּל־טְהוֹר בְּבִיתְךָ וְגו'", בְּסִפְרֵי:

(יב) וּבֵית־כָּהֵן כִּי תִהְיֶה לֹא־יֵשׁ זָר הוּא בַּתְרוּמַת הַקְּדָשִׁים לֹא תֵאָכֵל:

כט"ו ◀ לֹא־יֵשׁ זָר: לָלוֹי וְיִשְׂרָאֵל:

(יג) וּבֵית־כָּהֵן כִּי תִהְיֶה אֶל־מִנְהָ וּגְרוּשָׁה וּזְרַע אֵין לָהּ וְשָׁבָה אֶל־בֵּית אֲבִיהָ בְּנַעֲרֻתָּהּ מִלֶּחֶם אֲבִיהָ תֵּאָכֵל וּכְלִזָּר לֹא־יֵאָכֵל בּוֹ:

כט"ו ◀ אֶל־מִנְהָ וּגְרוּשָׁה: מִן הָאִישׁ הַזֶּר. וּזְרַע אֵין לָהּ: מִמֶּנּוּ. וְשָׁבָה: הָא אִם יֵשׁ לָהּ זְרַע מִמֶּנּוּ, אֲסוּרָה בַּתְרוּמָה כָּל זְמַן שֶׁהִזְרַע קָנָם. : לֹא כָּא אֵלָּא לְהוֹצִיא אֶת הָאֻזָּן, שְׂמִתָּר בַּתְרוּמָה; וְזוֹת אֲמַרְתִּי לָךְ וְלֹא אֲנִינּוֹת:

(יד) וְאִישׁ כִּי־יֵאָכֵל קֹדֶשׁ בְּשִׁגְגָה וַיִּסַּף חֲמִשִּׁיתוֹ עָלָיו וְנָתַן לַכֹּהֵן אֶת־הַקֹּדֶשׁ:

כט"ו ◀ כִּי־יֵאָכֵל קֹדֶשׁ: תְּרוּמָה. וְנָתַן לַכֹּהֵן אֶת־הַקֹּדֶשׁ: (ת"ח) דָּבָר הָרְאוּי לַהֲוִית קֹדֶשׁ, שְׂאֵינוֹ פּוֹרַע לוֹ מַעוֹת אֵלָּא פּוֹרַת שֶׁל חֲלִין, וְהֵן נִצְשִׁין תְּרוּמָה:

(טו) וְלֹא יִחַלְלוּ אֶת־קְדָשִׁי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־אֲשֶׁר־יָרִימוּ לַיהוָה:

כט"ו ◀ וְלֹא יִחַלְלוּ וְגו': לַהֲאֲכִילֵם לָזָרִים:

(טז) וְהִשָּׂאוּ אוֹתָם עֵין אִשְׁמָה בְּאֲכֹלִם אֶת־קְדָשֵׁיהֶם כִּי אֲנִי יְהוָה מִקְדָּשָׁם:

כט"ו ◀ וְהִשָּׂאוּ אוֹתָם: אֶת עֲצָמָם יִטְעֲנוּ עוֹן בְּאֲכֹלִם אֶת קְדָשֵׁיהֶם – שֶׁהִבְדִּלוּ לָשֵׁם תְּרוּמָה וְקִדְשׁוֹ וְנֶאֱסְרוּ עָלֶיהֶן. וְאוֹנִקְלוֹס שְׁתַּרְגָּם: "בְּמִיכֻלְהוֹן בְּסִטְאָבָא", שְׁלֹא לְצָרֵךְ תַּרְגּוּמוֹ כֵּן: וְהִשָּׂאוּ אוֹתָם: זֶה אַחַד מִשְׁלֹשָׁה אֲת־יִים שֶׁהִיא רַבִּי יִשְׁמַעֲלָל דּוֹרֵשׁ בַּתוֹרָה, שְׂמִדְּבָרִים בְּאֶדָם עֲצָמוֹ. וְכֵן (